

دفترچه سوال و پاسخ ارزشیابی آغازین

چهارم دبستان

سال تحصیلی
۱۴۰۴-۱۴۰۵

ردیف	درس	تعداد سؤال	محتوای آزمون
۱	فارسی	۱۵	مفاهیم مرتبط از کتاب درسی سوم
۲	علوم تجربی	۱۵	مفاهیم مرتبط از کتاب درسی سوم
۳	ریاضی	۱۵	مفاهیم مرتبط از کتاب درسی سوم

۱. در کدام گزینه، حروفِ (ات) در پایانِ کلمه، نشانه‌ی جمع نیست؟

۱ کلمات

۲ جملات

۳ نجات

۴ اعتقادات

پاسخ

۳

چون پس از حذفِ حروفِ (ات)، حروفِ باقیمانده، کلمه‌ی معنی‌داری را نمی‌سازند.

بدانید

حروفِ (ات) فقط وقتی نشانه‌ی جمع محسوب می‌شوند که اگر از کلمه حذف شوند، همچنان یک کلمه‌ی معنی‌دار باقی بماند.

۲. در کدام گزینه، دو کلمه‌ی نوشته‌شده، مخالفِ همدیگر نیستند؟

① نظافت / آلودگی

② گسترده / وسیع

③ عظیم / کوچک

④ حکیم / نادان

پاسخ

۲ در گزینه‌ی «۲»، کلماتِ «وسیع» و «گسترده» هم‌معنا هستند، نه مخالف.

۳ در کدام گزینه کلمه‌ای هم‌گروه و شبیه به کلماتِ گروه زیر

پیدا می‌کنید؟

(حاکم، حکومت، محکوم)

۱ احترام

۲ محروم

۳ محدود

۴ محاکمه

۴ کلمه‌ای در گروه کلماتِ صورتِ سؤال قرار می‌گیرد که

حروفِ مشترک با آن کلمات داشته باشد و ترتیبِ این حروفِ

مشترک در تمامِ آن کلمات یکی باشد؛ مثلاً در کلماتِ "حاکم،

حکومت و محکوم"، حروفِ مشترک «ح»، «ک» و «م» هستند و

در تمامِ این کلمات، ترتیبِ آنها یکی است. یعنی اول «ح»، بعد

«ک» و بعد از آن «م» آمده است، مانند کلمه‌ی «محاکمه».

فصل

[سوم] فصل دوم: بهداشت

واحد یادگیری

[سوم] درس سوم: آسمان آبی، طبیعت پاک

زیر واحد یادگیری

[سوم] دانش زبانی

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

۴. کدام کلمه از جمله‌ی زیر را می‌توان به دو شکل خواند؟

(مثال: گُل و گِل)

(خدا را برای تمام نعمت‌های بی‌پایانش شکر می‌کنیم.)

۱ شکر

۲ نعمت

۳ پایان

۴ تمام

۱ کلمه‌ی «شُکر» به صورتِ «شِکر» نیز قابلِ خواندن است.

فصل

[سوم] فصل سوم: اخلاق فردی- اجتماعی

واحد یادگیری

[سوم] درس پنجم: بلدِ چین و برزگر

زیر واحد یادگیری

[سوم] دانش زبانی

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

۵ کدام گزینه با اضافه شدنِ پسوندِ (کِش)، کلمه‌ی معنادارِ جدیدی می‌سازد؟ (مثال: خط + کِش = خط‌کش)

- ۱ دلاور
- ۲ دهقان
- ۳ ضعیف
- ۴ بار

۴ تنها کلمه‌ای که با پسوندِ «کِش» کلمه‌ای معنادار می‌سازد، گزینه‌ی ۴ (بار) است:
 بار + کِش = بار‌کش

فصل

[سوم] فصل سوم: اخلاق فردی- اجتماعی

واحد یادگیری

[سوم] درس ششم: فداکاران

زیر واحد یادگیری

[سوم] دانش زبانی

حیطه شناختی

مقدماتی

پاسخ

۶ کدام گزینه برای تکمیل جمله‌ی زیر مناسب نیست؟
«دانش‌آموزان دیر به مدرسه»

- ۱ دویزند
- ۲ رسیدند
- ۳ آمدند
- ۴ بازگشتند

پاسخ

۱ گزینه‌ی ۱، تنها گزینه‌ای است که با قرار گرفتن در انتهای جمله، جمله‌ای معنادار نمی‌سازد.

فصل

[سوم] فصل چهارم: راه زندگی

واحد یادگیری

[سوم] درس نهم: بوی نرگس

زیر واحد یادگیری

[سوم] دانش زبانی

حیطه شناختی

پیشرفته

۷. با اضافه کردن کدام یک از پسوندها یا کلمات زیر، به انتهای کلمه‌ی «قدرت»، می‌توانیم کلمه‌ای بسازیم به معنای «کسی که قدرت دارد»:

- ۱ خوش
- ۲ ناک
- ۳ مند
- ۴ دان

۳. پسوندِ «مند» با اضافه شدن به کلمه‌ی «قدرت»، کلمه‌ی «قدرتمند» را می‌سازد، به معنای کسی که قدرت دارد.

پاسخ

فصل

[سوم] فصل پنجم: هنر و ادب

واحد یادگیری

[سوم] درس دهم: یار مهربان

زیر واحد یادگیری

[سوم] دانش زبانی

حیطه شناختی

پیشرفته

۸ کدام کلمه در گزینه‌های زیر معنای مکان ندارد؟

- ۱ گلستان
- ۲ خداپرستان
- ۳ دبیرستان
- ۴ بیمارستان

پاسخ

۲ کلمه‌ی «خداپرستان» به یک گروه اشاره دارد و نشان‌دهنده‌ی مکان نیست.

۹. کدام یک از گزینه‌های زیر را به انتهای کلمه‌ی «گل» اضافه کنیم تا کلمه‌ای بسازیم که معنای «ظرفی برای گل» داشته باشد؟

- ۱ پوش
- ۲ دار
- ۳ دان
- ۴ شناس

پاسخ

۳ پسوند «دان» با اضافه شدن به کلمات، معنای ظرف می‌سازد. مانند:

گلاب + دان = گلابدان / شمع + دان = شمعدان / گل + دان = گلدان

فصل

[سوم] فصل ششم: ایران من

واحد یادگیری

[سوم] درس دوازدهم: ایران عزیز

زیر واحد یادگیری

[سوم] دانش زبانی

حیطه شناختی

پیشرفته

۱۰. کدام گزینه برای تکمیل کردن شعر زیر مناسب است؟
 «پنجره‌های غبارآلود را / / از صدای شرشر آوازان /

ناودان‌ها کاشکی لبریز بود.»

۱) کاش می‌شد کینه‌ای در ما نبود

۲) بوسه می‌دادیم و می‌شستیم زود

۳) سبزه می‌روید در هر باغچه

۴) رقص می‌کردیم روی سبزه‌ها

۲. گزینه‌ی ۲، بهترین گزینه برای تکمیل شعر است. با توجه به کلمه‌ی «غبارآلود»، کلمه‌ی «می‌شستیم» در خط بعدی شعر معنای درستی به ادامه‌ی شعر می‌دهد.

پاسخ ✓

فصل

[سوم] فصل سوم: اخلاق فردی- اجتماعی

واحد یادگیری

[سوم] درس ششم: فداکاران

زیر واحد یادگیری

[سوم] دانش ادبی

حیطه شناختی

مقدماتی

۱۱. با مرتب کردن کلمات به هم ریخته در کدام گزینه می‌توانیم

خط اول شعر زیر را پیدا کنیم؟

.....»

مژده می‌آرد پرستو»

۱ سبز و خرم / بهار / از

۲ دست / می‌کشد / نوازش

۳ بهاری / باز / باد / هم

۴ گل / شاپرک / چهره‌ی / بر

۱ بیت کامل به صورت زیر است:

«از بهار سبز و خرم

مژده می‌آرد پرستو»

فصل

[سوم] فصل هفتم: طبیعت

واحد یادگیری

[سوم] درس شانزدهم: اگر جنگل نباشد

زیر واحد یادگیری

[سوم] دانش ادبی

حیطه شناختی

مقدماتی

پاسخ

فصل
[سوم] فصل اول: نهادها

واحد یادگیری
[سوم] درس دوم: زنگ ورزش

زیر واحد یادگیری
[سوم] معنی و مفهوم

حیطه شناختی
مقدماتی

۱۲. مفهوم ضرب المثل «آشپز که دو تا شد، آش یا شور می شود یا

بی نمک.» با کدام گزینه ارتباط دارد؟

① کارها با صبر و تلاش به نتیجه می رسد.

② نمی شود تنها همه ی کارها را انجام داد.

③ کسی که دچار مشکل و بیماری شود، بیشتر قدر سلامتی را می داند.

④ وقتی چند نفر، بدون مشورت، در یک کار دخالت کنند، آن

کار به نتیجه ی درستی نمی رسد.

پاسخ ✓

۴. مفهوم ضرب المثل سؤال، دخالت کردن افراد مختلف در

یک کار است، بدون آن که در آن کار با هم مشورت کنند.

۱۳. کدام گزینه با مفهوم زیر هماهنگ است؟

«نتیجه‌ی کارهای ما به خود ما برمی‌گردد.»

① هر که نان از عمل خویش خورد

مَنْتِ حَاتِمِ طَائِي نَبَرْد

② هر چه کنی به خود کنی.

③ دیگران کاشتند و ما خوردیم

ما بکاریم و دیگران بخورند

④ هنوز دو قورت و نیمش باقی است.

② گزینه‌ی ۲ اشاره به بازگشت نتیجه‌ی کارهای ما به خود ما

دارد.

پاسخ ✓

۱۴. کدام گزینه برای به کار بردن در جای کلمه‌ای که زیر آن خط کشیده شده، مناسب است؟
 «سربازان ما با گام‌هایی استوار از مرزهای میهن دفاع خواهند کرد.»

۱ آرام و نرم

۲ صبور

۳ محکم و پایدار

۴ سریع

۳ معنای دقیق کلمه‌ی «استوار»، «محکم و پایدار» است.

فصل

[سوم] فصل چهارم: راه زندگی

واحد یادگیری

[سوم] درس نهم: بوی نرگس

زیرواحد یادگیری

[سوم] معنی واژه

حیطه شناختی

مقدماتی

پاسخ

۱۵. جملات زیر در کدام گزینه درست و دقیق معنا شده است؟

«یک روز به حاجتی بیرون رفتم. از خارکنی پرسیدم: به

مهمانی حاتم چرا نروی که خَلقی بر سِماطِ او گرد آمده اند؟»

۱) یک روز برای نیازی بیرون رفتم و از خارکنی پرسیدم: چرا به

مهمانی حاتم نمی‌روی که مردم زیادی بر سفره‌ی او جمع شده‌اند؟

۲) یک روز برای کاری بیرون رفتم و از خارکنی پرسیدم: چرا به

مهمانی حاتم نمی‌روی که مردم زیادی در محله‌ی او جمع شده‌اند؟

۳) یک روز برای تفریح بیرون رفتم و از خارکنی پرسیدم: چرا به

مهمانی حاتم نمی‌روی که مردم زیادی در خانه‌ی او جمع شده‌اند؟

۴) یک روز برای سفر بیرون رفتم و از خارکنی پرسیدم: چرا به

مهمانی حاتم نمی‌روی که مردم زیادی در حیاطِ او جمع شده‌اند؟

پاسخ

۱) «حاجت» به معنی «نیاز» و «سِماط» به معنی «سفره» است که

تنها در گزینه‌ی «۱» درست معنی شده‌اند.

۱۶. مادر فاطمه انواع مختلفی از سبزیجات را در باغچه کاشته است. فاطمه درباره‌ی تفاوت‌ها و شرایط مختلف زندگی این گیاهان کنجکاو شد و می‌خواهد درباره‌ی آن‌ها تحقیق کند. او باید ابتدا چه کاری انجام دهد؟

- ۱ پرسش‌نامه تهیه کند.
- ۲ مشاهده کند و اطلاعات جمع‌آوری کند.
- ۳ با نمودار اطلاعات را مقایسه کند.
- ۴ آزمایش انجام دهد.

پاسخ

۲ برای شروع هر کار علمی ابتدا باید با دقت آن را مشاهده کنیم و درباره آن موضوع اطلاعات جمع‌آوری کنیم و سپس اطلاعاتی که یادداشت کردیم را به صورت جدول یا نمودار در بیاوریم.

۱۷. محمد سرماخورده است، به نظر شما برای اینکه زودتر خوب شود باید از کدام گروه مواد غذایی بیشتر مصرف کند؟

- ۱ چربی‌ها
- ۲ غلات و سیب‌زمینی
- ۳ میوه‌ها و سبزی‌ها
- ۴ گوشت و حبوبات

پاسخ ✓

۳ میوه‌ها و سبزی‌ها دارای انواع ویتامین هستند که برای سلامتی و درست کار کردن بدن لازم‌اند.

فصل

[سوم] درس ۲

واحد یادگیری

[سوم] خوراکی‌ها

زیرواحد یادگیری

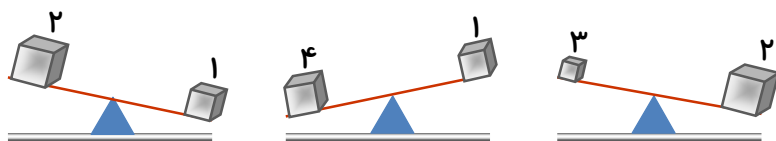
[سوم] خوراکی‌ها

حیطه شناختی

مقدماتی

۱۸. احمد ۴ مکعب با جنس‌های متفاوت دارد. آن‌ها را دوبه‌دو روی ترازو می‌گذارد و نتیجه‌ای مطابق شکل زیر مشاهده می‌کند:

کدام یک از جملات زیر درباره‌ی مکعب‌ها صحیح است؟

- ۱ جرم و حجم مکعب ۱ از مکعب ۲ بیشتر است.
- ۲ جرم و حجم مکعب ۴ از مکعب ۳ بیشتر است.
- ۳ جرم و حجم مکعب ۲ از مکعب ۴ بیشتر است.
- ۴ جرم مکعب ۱ کمتر از مکعب ۳ و حجم آن بیشتر است.

پاسخ

۲

میدانید

جرم یعنی مقدار ماده‌ی تشکیل‌دهنده‌ی جسم که هر چقدر بیشتر باشد کفه‌ی ترازو پایین‌تر قرار می‌گیرد. به مقدار جایی که هر ماده می‌گیرد، حجم آن می‌گویند.
در این سؤال هم جرم و هم حجم مکعب ۴ از مکعب ۳ بیشتر است.

۱۹. تغییر حالت‌های مواد در زندگی ما کاربرد فراوانی دارند. بگویید در دو مورد زیر به ترتیب از راست به چپ چه تغییر حالتی اتفاق افتاده است؟

(۱) «تشکیل ابر»

(۲) «خشک شدن لباس خیس»

① تبخیر - تبخیر

② ذوب - تبخیر

③ میعان - انجماد

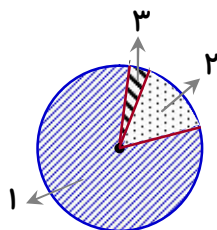
④ میعان - تبخیر

④ برای تشکیل ابر، بخار آب موجود در هوا سرد شده و به قطرات ریز آب تبدیل می‌شود.
در خشک شدن لباس خیس در اثر گرما، آب لباس‌ها به بخار آب تبدیل می‌شود.

پاسخ

۲۰. برای مقایسه‌ی میزان آب‌های موجود روی کره‌ی زمین، نمودار دایره‌ای زیر را کشیده‌ایم. هر قسمت از دایره کدام یک از انواع آب را نشان می‌دهد؟

- ۱) آب شیرین / ۲: آبی که ما می‌توانیم مصرف کنیم
- ۲) آب شور / ۳: آبی که ما می‌توانیم مصرف کنیم
- ۳) آب شور / ۳: آب شیرین
- ۴) آب شور / ۳: آب شیرین

پاسخ

۲. بیشترین بخش آب‌های کره‌ی زمین، آب شور دریاها و اقیانوس‌هاست. مقدار کمی آب شیرین در رودخانه‌ها و چشمه‌هاست و از این میزان آب شیرین، مقدار آبی که ما می‌توانیم مصرف کنیم، بسیار کم است.

۲۱. دو لیوان داریم. در لیوان اول خاک رس و در لیوان دوم به همان مقدار ماسه ریخته‌ایم (انتهای لیوان‌ها را سوراخ کرده‌ایم). در هر دو لیوان به مقدار مساوی آب ریخته‌ایم. نتایج آزمایش در جدول زیر نمایش داده شده است:

نوع خاک	سرعت عبور آب از خاک
ماسه	آب به سرعت از خاک عبور می‌کند.
خاک رس	آب بسیار کند از خاک عبور می‌کند.

از این آزمایش چه نتیجه‌ای می‌گیرید؟

- ۱) هرچه اندازه‌ی ذرات خاک ریزتر باشد، آب سریع‌تر از آن عبور می‌کند.
- ۲) سرعت عبور آب از خاک به اندازه‌ی ذرات خاک ارتباطی ندارد.
- ۳) هرچه اندازه‌ی ذرات خاک درشت‌تر باشد، آب کندتر از آن عبور می‌کند.
- ۴) هرچه اندازه‌ی ذرات خاک ریزتر باشد، آب کندتر از آن عبور می‌کند.

پاسخ

۴

میدانید

هرچه اندازه‌ی ذرات خاک ریزتر (مثل خاک رس) باشد، آب دیرتر در آن فرو می‌رود. هرچه اندازه‌ی ذرات خاک درشت‌تر (مثل ماسه) باشد، آب سریع‌تر در آن فرو می‌رود.

۲۲. کتاب علوم سحر زیر میز اتاقش است. اما او کتابش را گم کرده و نمی‌تواند آن را پیدا کند. با توجه به شکل، به نظر شما چرا سحر کتابش را نمی‌بیند؟

- ۱) نور لامپ به چشمان سحر نمی‌رسد.
- ۲) محیطی که سحر در آن قرار دارد کاملاً تاریک است (نور وجود ندارد).
- ۳) سطح میز مانع رسیدن بازتابش نور از چشم سحر به کتاب می‌شود.
- ۴) سطح میز مانع رسیدن نور به کتاب و بازتابش آن به چشم سحر می‌شود.

پاسخ

۴) یکی از شرایط لازم برای دیدن یک جسم این است که نور از منبع نور به جسم برخورد و بازتابش آن به چشم ما برسد. در اینجا میز مانع رسیدن نور به جسم (کتاب) و بازتابش نور از آن شده است.

۲۳. با یک لوله‌ی مقوایی، دو عدد کش، یک بادکنک و مقداری ورق آلومینیومی یک آینه ساختیم. اگر بادکنک را با دست به سمت داخل فشار دهیم، چه نوع آینه‌ای خواهیم داشت؟ و تصویر در آن چگونه است؟

- ۱ آینه‌ی فرورفته - تصویر بزرگتر
- ۲ آینه‌ی برآمده - تصویر کوچکتر
- ۳ آینه‌ی برآمده - تصویر بزرگتر
- ۴ آینه‌ی فرورفته - تصویر هم‌اندازه

پاسخ

۲ تصویر جسم در آینه‌ی برآمده، کوچکتر از جسم دیده می‌شود.

فصل
[سوم] درس ۹واحد یادگیری
[سوم] نیرو، همه جا (۱)زیر واحد یادگیری
[سوم] نیرو، همه جا (۱)حیطه شناختی
مقدماتی

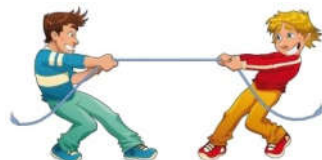
۲۴. در کدام یک از گزینه‌های زیر، در کار انجام شده هم از هُل دادن و هم از کشیدن استفاده شده است؟

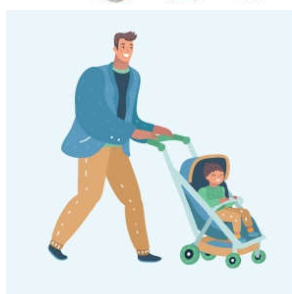
۱) بریدن چوب با ارّه

۲) بلند کردن جعبه از روی زمین

۳) طناب‌کشی

۴) هل دادن کالسکه

پاسخ ✓

۱) هنگام بریدن چوب ابتدا ارّه را به جلو هل داده و سپس به عقب می‌کشیم.

۲۵. برای انجام کدام یک از کارهای زیر، نیروی کشش زمین کمکی نمی‌کند؟

- ۱) جاری شدن رودخانه از بالای کوه
- ۲) ریختن برگ‌های درختان
- ۳) بالا رفتن از نردبان
- ۴) بارش برف

پاسخ

۳) هنگام بالا رفتن از نردبان ما باید خلاف جهت نیروی کشش زمین رو به بالا نیرو وارد کنیم و نیروی کشش زمین اینجا کار را برای ما سخت‌تر می‌کند.

فصل

[سوم] درس ۱۰

واحد یادگیری

[سوم] نیرو، همه‌جا (۲)

زیر واحد یادگیری

[سوم] نیرو، همه‌جا (۲)

حیطه شناختی

مقدماتی

۲۶. نرگس برای درست کردن کاردستی تعدادی برگ از پارک محله جمع‌آوری کرده است. دو نوع از برگ‌های او را در تصویر می‌بینید.

(۱)

برگ باریک

(۲)

برگ پهن

نوع ریشه و دانه‌ی این برگ‌ها را مشخص کنید.

- ① گیاه ۱: ریشه راست / گیاه ۲: دانه دو قسمتی
- ② گیاه ۱: دانه یک قسمتی / گیاه ۲: ریشه راست
- ③ گیاه ۱: ریشه افشان / گیاه ۲: دانه یک قسمتی
- ④ گیاه ۱: دانه دو قسمتی / گیاه ۲: ریشه افشان

پاسخ

② گیاه ۱: دانه‌ی یک قسمتی / ریشه‌ی افشان / برگ‌های کشیده و باریک

گیاه ۲: دانه‌ی دو قسمتی / ریشه‌ی راست / برگ‌های پهن

۲۷. سمندر و مارمولک از نظر ظاهری بسیار به هم شبیه هستند، اما در ۲ گروه مختلف از مهره‌داران قرار دارند. کدام یک از گزینه‌های زیر درباره‌ی این دو جانور صحیح نیست؟

مارمولک

سمندر

۱) هر دو جانور تخم‌گذار هستند.

۲) سمندرها در ابتدای زندگی با آبشش نفس می‌کشند.

۳) مارمولک‌ها در خشکی زندگی می‌کنند و با شش نفس می‌کشند.

۴) بدن هر دو جانور با پولک‌های سختی پوشیده شده است.

۴. سمندرها پوست برهنه و لغزنده‌ای دارند و باید برای مرطوب ماندن پوست خود نزدیک آب زندگی کنند.

۲۸. کدام یک از جانوران زیر از نظر نوع تولیدمثل با بقیه متفاوت است؟

۱

۲

۳

۴

پاسخ

۲. موش در گروه پستانداران قرار دارد و بچه‌زا است، بقیه‌ی موارد همه تخم‌گذارند.

فصل

[سوم] درس ۱۳

واحد یادگیری

[سوم] هر کدام جای خود (۲)

زیر واحد یادگیری

[سوم] هر کدام جای خود (۲)

حیطه شناختی

مقدماتی

۲۹. در کدام گزینه روش مناسبی برای نگهداری آن ماده‌ی غذایی

بیان نشده است؟

- ۱) برنج: نگهداری در محیط مرطوب
- ۲) خیار: نگهداری در آب نمک
- ۳) سیب: درست کردن کمپوت
- ۴) گوشت: منجمد کردن

پاسخ

۱) رطوبت محیط، عامل اصلی کپک زدن و فاسد شدن برنج است.

فصل

[سوم] درس ۱۴

واحد یادگیری

[سوم] از گذشته تا آینده

زیر واحد یادگیری

[سوم] از گذشته تا آینده

حیطه شناختی

مقدماتی

۳۰. امید به همراه خانواده‌اش به سفر رفته‌اند. در مسیر متوجه می‌شوند تنه‌ی درختی به وسط جاده آمده و راه بسته است. پدر امید با یک تکه چوب محکم و یک سنگ، اهرم ساخته تا تنه‌ی درخت را جابه‌جا کند:

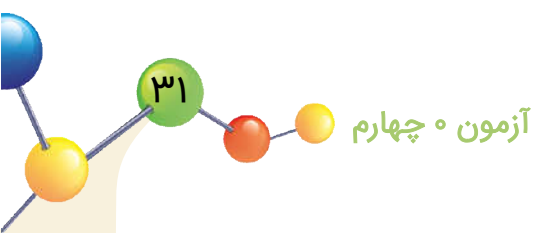
به نظر شما پدر امید کدام یک از کارهای زیر را انجام بدهد تا جابه‌جا کردن تنه‌ی درخت برایش آسان‌تر بشود؟

- ① دستش را که با آن نیرو وارد می‌کند به تکیه‌گاه نزدیک‌تر کند.
- ② تکیه‌گاه را به جسم (تنه‌ی درخت) نزدیک‌تر کند.
- ③ تکیه‌گاه را از جسم (تنه‌ی درخت) دورتر کند.
- ④ جای نیرو (دستش) و تکیه‌گاه را عوض کند.

پاسخ

② اگر تکیه‌گاه به جسم نزدیک‌تر شود، نیاز به نیروی کمتری برای انجام کار داریم. پس کار راحت‌تر انجام می‌شود.

۳۱. کدام جمله رابطه‌ی الگوی زیر را توضیح می‌دهد؟

۳, ۶, ۹, ۱۲, ...

۱) هر عدد ۲ برابر عدد قبل از خود است.

۲) عددها ۳ تا ۳ تا اضافه می‌شوند.

۳) هر عدد ۳ برابر عدد قبل از خود است.

۴) عددها ۲ تا ۲ تا اضافه می‌شوند.

پاسخ

۲

۳ , ۶ , ۹ , ۱۲ , ...
+۳ +۳ +۳

عددها ۳ تا ۳ تا اضافه می‌شوند.

۳۲. آقای رفیعی روزانه باید ۸ ساعت کار کند. اگر او ساعت ۹:۳۰

صبح سرکار برود، چه ساعتی کارش تمام می‌شود؟

۱۹ ①

۱۷:۳۰ ②

۱۷ ③

۱۸ ④

پاسخ ✓

② از ساعت ۹:۳۰، ۸ ساعت جلو می‌رویم، می‌شود ساعت ۵

و نیم بعد از ظهر یا ساعت ۱۷:۳۰.

فصل

[سوم] فصل ۱: الگوها

واحد یادگیری

[سوم] ساعت در بعدازظهر

زیر واحد یادگیری

[سوم] ساعت در بعدازظهر

حیطه شناختی

مقدماتی

۳۳. روی محور در نقطه‌ی $\frac{1}{5}$ یک پروانه قرار دارد و روی نقطه‌ی

$\frac{4}{5}$ یک گل. فاصله‌ی پروانه تا گل چه کسری است؟

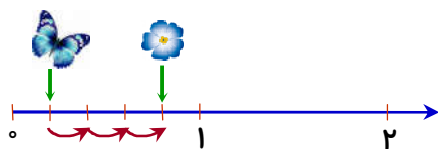
۱) $\frac{1}{5}$

۲) $\frac{3}{5}$

۳) $\frac{4}{5}$

۴) $\frac{1}{5}$

۳

$\frac{3}{5}$ فاصله‌ی پروانه تا گل است.

پاسخ

فصل

[سوم] فصل ۳: عددهای کسری

واحد یادگیری

[سوم] کسر

زیرواحد یادگیری

[سوم] کسر

حیطه شناختی

مقدماتی

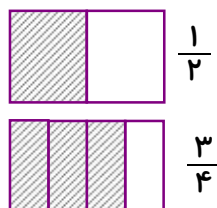
۳۴. کدام گزینه نادرست است؟

- ① $\frac{1}{2} > \frac{1}{3}$
 ② $\frac{1}{2} > \frac{4}{4}$
 ③ $\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$
 ④ $\frac{1}{2} < \frac{5}{8}$

۲. گزینه‌ی «۱»: درست است. وقتی صورت‌ها برابر باشد کسری بزرگ‌تر است که مخرج آن کوچک‌تر باشد.

$$\frac{1}{2} > \frac{1}{3}$$

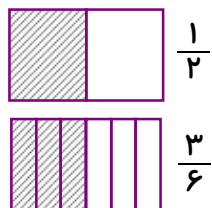
گزینه‌ی «۲»: نادرست است. به کمک شکل بررسی می‌کنیم.

$$\frac{1}{2} < \frac{3}{4}$$

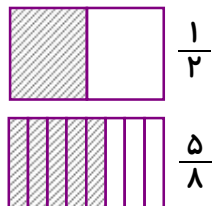
گزینه‌ی «۳»: درست است. به کمک شکل بررسی می‌کنیم.

$$\frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

گزینه‌ی «۴»: درست است. به کمک شکل بررسی می‌کنیم.

$$\frac{1}{2} < \frac{5}{8}$$

بدانید

$\frac{1}{2}$ یعنی نصف، می‌توانیم کسرهای را به راحتی با نصف مقایسه کنیم.

مثال: $\frac{5}{8}$ یعنی ۵ قسمت از ۸ قسمت. نصف ۸ قسمت می‌شود ۴ قسمت و ۵ قسمت یعنی بیشتر از نصف رنگ شده است، پس $\frac{1}{2} < \frac{5}{8}$ است.

فصل

[سوم] فصل ۳: عددهای کسری

واحد یادگیری

[سوم] مقایسه کسرهای

زیر واحد یادگیری

[سوم] مقایسه کسرهای

حیطه شناختی

پیشرفته

۳۵. براساس گزارش‌های سال ۱۴۰۱ تعداد دانشگاه‌های کشور

«دو هزار و صد و هشتاد و سه» دانشگاه بوده است. کدام گزینه

درباره‌ی این عدد درست نیست؟

۱) رقم دهگان این عدد ۸ است.

۲) رقم دهگان این عدد ۴ برابر رقم هزارگان است.

۳) صدگان این عدد کوچکترین عدد زوج است.

۴) یکان این عدد ۳ برابر صدگان است.

۳ عدد:

هزارگان	صدگان	دهگان	یکان
۲	۱	۸	۳
↓	↓	↓	↓
رقم هزارگان	رقم صدگان	رقم دهگان	رقم یکان

گزینه‌ی «۱»: درست است.

گزینه‌ی «۲»: درست است.

$$۲ \times ۴ = ۸ \quad \text{یا} \quad ۸ \div ۲ = ۴$$

گزینه‌ی «۳»: نادرست است. رقم صدگان یک است و

کوچکترین عدد فرد است.

گزینه‌ی «۴»: درست است.

$$۱ \times ۳ = ۳ \quad \text{یا} \quad ۳ \div ۱ = ۳$$

فصل

[سوم] فصل ۴: ضرب و تقسیم

واحد یادگیری

[سوم] تقسیم

زیرواحد یادگیری

[سوم] تقسیم

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

۳۶. کدام گزینه برابر با حاصل $(2 \times 4) + (2 \times 6)$ است؟

۱ 2×10

۲ 2×24

۳ 6×4

۴ $2 + 10$

پاسخ ✓

۱

$$(2 \times 6) + (2 \times 4) = (2 \times 10)$$

دو دسته ۶ تایی به علاوه دو دسته ۴ تایی می شود دو دسته ۱۰ تایی.

فصل

[سوم] فصل ۴: ضرب و تقسیم

واحد یادگیری

[سوم] خاصیت های ضرب

زیر واحد یادگیری

[سوم] خاصیت های ضرب

حیطه شناختی

مقدماتی

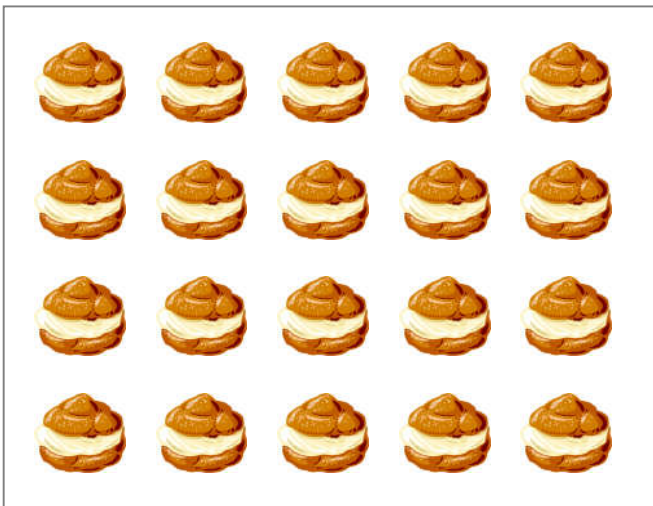
۳۷. اگر در یک قنادی، در هر سینی ۴ ردیف شیرینی نون خامه‌ای و در هر ردیف ۵ عدد شیرینی چیده شده باشد، در ۶ سینی چند عدد شیرینی نون خامه‌ای وجود دارد؟

- ۱) ۱۸
۲) ۱۲۰
۳) ۱۲
۴) ۱۸۰

۲

$$۲۰ = ۴ \times ۵ = \text{تعداد شیرینی در هر سینی}$$

$$۱۲۰ = ۶ \times ۲۰ = \text{تعداد شیرینی در ۶ سینی}$$

فصل

[سوم] فصل ۸: ضرب عددها

واحد یادگیری

[سوم] ضرب در عدد ۱۰

زیر واحد یادگیری

[سوم] ضرب در عدد ۱۰

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

۳۸. چند مورد از عبارت‌های زیر درست است؟

- عدد ۶۵۴۰ به نزدیک‌ترین هزارتایی ۶۰۰۰ می‌شود.
- عدد ۳۰۷۸ با حذف رقم‌های یکان و دهگان می‌شود ۳۰ .
- عدد ۴۷۱۵ بین دو عدد ۴۸۰۰ و ۴۷۰۰ است.
- عدد ۲۳۰۸ با حذف رقم‌های یکان و دهگان و صدگان می‌شود عدد ۲۰۰۰ .

۱ یک

۲ دو

۳ سه

۴ چهار

۲ عبارت اول نادرست است.

$$۶۰۰۰ \leftarrow ۶۵۴۰ \rightarrow ۷۰۰۰$$

عبارت دوم نادرست است.

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
۸	۷	۰	۳

→ ۳۰۰۰

عبارت سوم درست است.

$$۴۷۰۰ \leftarrow ۴۷۱۵ \rightarrow ۴۸۰۰$$

عبارت چهارم درست است.

یکان	دهگان	صدگان	هزارگان
۸	۰	۳	۲

→ ۲۰۰۰

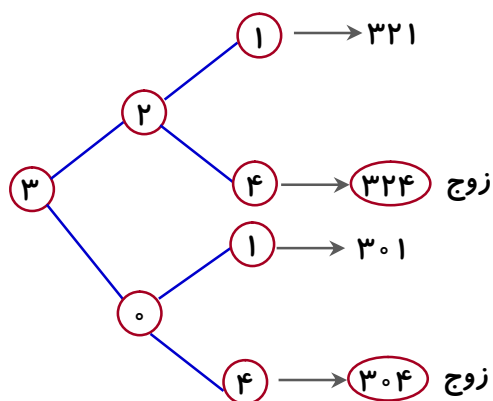
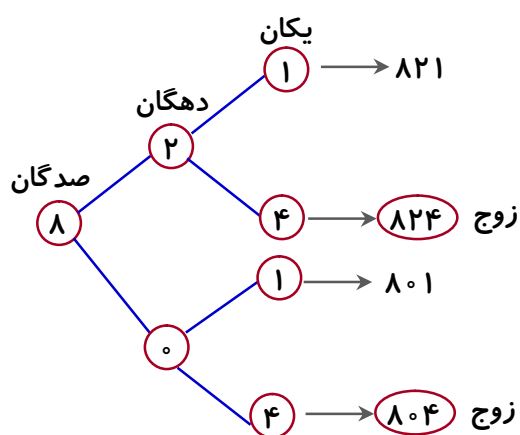
دو مورد از عبارت‌ها درست هستند.

۳۹. چند عدد سه رقمی زوج وجود دارد که رقم صدگان آن‌ها ۸ یا ۳، رقم دهگان آن‌ها ۲ یا ۰ و رقم یکان آن‌ها ۱ یا ۴ باشد؟

- ۱) ۴
۲) ۵
۳) ۷
۴) ۸

۱

۴۰. دیوار یک کلاس به طول ۷ متر و عرض ۳ متر است. روی آن یک تخته‌ی گچی به طول ۲ متر و عرض ۱ متر نصب شده است. ما می‌خواهیم دیوار را رنگ کنیم ولی نمی‌خواهیم تخته‌ی گچی رنگ شود و هزینه‌ی رنگ کردن هر مترمربع ۴ تومان است. حساب کنید هزینه‌ی رنگ کردن دیوار کلاس چند تومان می‌شود؟

۱) ۷۶

۲) ۴۰

۳) ۹۲

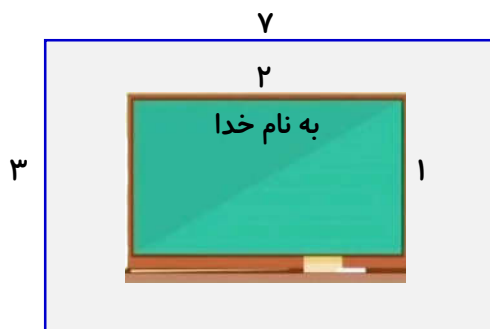
۴) ۱۹

۱

مترمربع $۲۱ = ۷ \times ۳$ = مساحت کل دیوار کلاس

مترمربع $۲ = ۲ \times ۱$ = مساحت تخته‌ی گچی

مترمربع $۱۹ = ۲۱ - ۲$ = مساحت قسمت رنگی دیوار

$$\begin{array}{r} ۱۹ \\ \times ۴ \\ \hline ۴۰ \\ + ۳۶ \\ \hline ۷۶ \end{array}$$

هزینه‌ی رنگ کردن دیوار (تومان) ۷۶

فصل [سوم] فصل ۸: ضرب عددها

واحد یادگیری [سوم] محاسبه ضرب

زیرواحد یادگیری [سوم] محاسبه ضرب

حیطه شناختی پیشرفته

پاسخ

۴۱. یک تابلو تبلیغاتی به شکل مستطیل، طول آن ۱۲ متر و عرض آن ۴ متر است. اگر بخواهیم دور تا دور این تابلو را با قاب قرمز تزئین کنیم و قاب‌ها فقط در شاخه‌های ۷ متری فروخته شوند، چند شاخه قاب باید بخریم؟

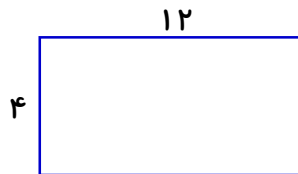
۷ ۱

۶ ۲

۵ ۳

۴ ۴

۳

$$\text{متر } ۳۲ = \overset{۱۶}{(۱۲+۴)} \times ۲$$

$$\begin{array}{r} ۱۶ \\ \times ۲ \\ \hline ۳۲ \end{array}$$

$$\begin{array}{r} ۲۰ \\ + ۱۲ \\ \hline ۳۲ \end{array}$$

برای اینکه بتوانیم دور تا دور تابلو را با قاب قرمز تزئین کنیم،

برای ۴ متر باقی‌مانده هم باید قاب قرمز تهیه کنیم. بنابراین:

$$۴ + ۱ = ۵ \text{ شاخه } ۷ \text{ متری نیاز داریم.}$$

فصل

[سوم] فصل ۸: ضرب عددها

واحد یادگیری

[سوم] تقسیم با باقی‌مانده

زیر واحد یادگیری

[سوم] تقسیم با باقی‌مانده

حیطه شناختی

پیشرفته

پاسخ

۴۲. در سرشماری سال ۱۳۸۵، جمعیت شهر ابوموسی ۱۷۰۵ نفر بوده است. در سرشماری سال ۱۳۹۵ جمعیت این شهر به ۴۲۱۳ نفر رسیده است. جمعیت این شهر در این ۱۰ سال چند نفر بیشتر شده است؟

۱) ۲۵۰۸

۲) ۳۵۱۸

۳) ۲۶۰۸

۴) ۳۵۱۲

۱

$$\begin{array}{r} 3 \quad 12 \quad 0 \quad 13 \\ 4 \quad 2 \quad 1 \quad 3 \\ - 1705 \\ \hline \end{array}$$

۲۵۰۸ نفر

پاسخ

فصل

[سوم] فصل ۶: جمع و تفریق

واحد یادگیری

[سوم] جمع و تفریق

زیر واحد یادگیری

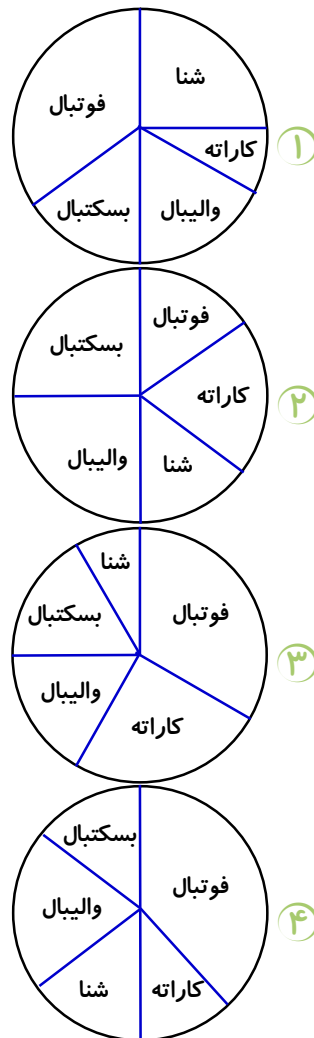
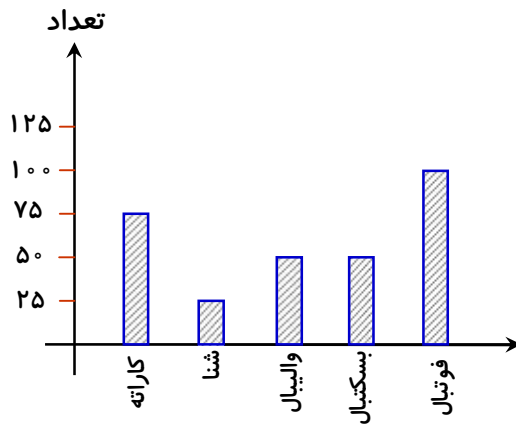
[سوم] جمع و تفریق

حیطه شناختی

مقدماتی

۳۳. با توجه به اطلاعات نمودار ستونی زیر، کدام نمودار دایره‌ای درست رسم شده است؟

۳. با توجه به نمودار ستونی داده شده، داریم:

ورزش	کاراته	شنا	والیبال	بسکتبال	فوتبال
تعداد	۷۵	۲۵	۵۰	۵۰	۱۰۰

فصل [سوم] فصل ۷: آمار و احتمال

واحد یادگیری [سوم] انتخاب نمودار

زیر واحد یادگیری [سوم] انتخاب نمودار

حیطه شناختی
مقدماتی

در نمودار دایره‌ای مربوط به این اطلاعات باید میزان فوتبال از همه بیشتر باشد و سپس کاراته. والیبال و بسکتبال باید هم‌اندازه باشند و شنا از همه کمتر باشد.

۴۴. کدام مسئله نشان‌دهنده‌ی عملیات $۶ = ۴ \div ۲۴$ است؟

① ۲۴ شاخه گل داریم. می‌خواهیم در هر گلدان ۶ گل بگذاریم.

به چند گلدان نیاز داریم؟

② روی میز یک گل فروشی ۴ سبد وجود دارد که در هر کدام

۲۴ شاخه گل قرار گرفته است. روی میز چند شاخه گل

وجود دارد؟

③ ۲۴ شاخه گل داریم. می‌خواهیم تعداد گل‌ها را ۴ برابر کنیم.

چند گل دیگر لازم داریم؟

④ ۲۴ شاخه گل داریم. می‌خواهیم آن‌ها را ۴ تا ۴ تا دسته‌بندی

کنیم. چند دسته گل ساخته می‌شود؟

پاسخ

④ گزینه‌ی «۱»:

$$\text{گلدان } ۴ = ۲۴ \div ۶$$

گزینه‌ی «۲»:

$$\begin{array}{r} ۲۴ \\ \times ۴ \\ \hline ۸۰ \\ + ۱۶ \\ \hline ۹۶ \end{array}$$

گل ۹۶

گزینه‌ی «۳»:

$$۲۴ \times ۴ = ۹۶$$

$$۹۶ - ۲۴ = ۷۲ \text{ گل}$$

گزینه‌ی «۴»:

$$\text{دسته } ۶ = ۲۴ \div ۴$$

۴۵. پدربزرگ سهیل یک بسته‌ی دارو دارد که داخل آن ۱۴ عدد قرص هست. روی بسته نوشته شده «هر روز ۳ عدد قرص خورده شود». اگر پدربزرگ از روز یکشنبه شروع کند، در چه روزی آخرین قرص را می‌خورد؟

۱) دوشنبه

۲) جمعه

۳) پنج‌شنبه

۴) یکشنبه

۳

$$\begin{array}{r} 14 \overline{) 3} \\ - 12 \overline{) 4} \\ \hline 2 \end{array}$$

یکشنبه ← دوشنبه ← سه‌شنبه ← چهارشنبه ← پنج‌شنبه

پاسخ

فصل

[سوم] فصل ۸: ضرب عددها

واحد یادگیری

[سوم] تقسیم با باقی‌مانده

زیرواحد یادگیری

[سوم] تقسیم با باقی‌مانده

حیطه شناختی

پیشرفته

